

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Заступник керівника
(проректор з науково-педагогічної роботи)
проф. Афанасьєв М.В.

ОСНОВИ НАУКОВО-АНАЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Освітня програма	«Бізнес-адміністрування»

Вид дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

вибіркова
українська

Завідувач кафедри менеджменту та бізнесу

Лепейко Т.І.

Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2019

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри менеджменту та бізнесу
Протокол № 1 від 29.08.2019 р.

Розробник(-и):

Грузіна І.А., к.е.н., доцент кафедри менеджменту та бізнесу

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

1. Вступ

Анотація навчальної дисципліни: Сучасні умови господарювання підвищують роль науки в прийнятті управлінських рішень. Тому майбутньому спеціалісту з менеджменту необхідно мати значний рівень теоретичних знань та практичних умінь у проведенні наукових досліджень та їх ефективної організації.

Менеджер повинен уміти самостійно організувати свою наукову діяльність, а також знати як впроваджувати накопичені знання у практичній діяльності. Поряд із цим сучасний керівник потребує досвіду щодо формування наукового потенціалу підприємства, що супроводжується підбором та навчанням високопрофесійного персоналу. Така діяльність також зумовлює необхідність використання наукового підходу.

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час лекційних занять, виконують завдання щодо практичного застосування одержаних знань. Вивчення теоретичних положень навчальної дисципліни "Основи науково-аналітичних досліджень" потребує закріплення їх за допомогою практичних занять і це складає значну частину дисципліни.

Мета навчальної дисципліни: надання студентам необхідних теоретичних основ, методичних рекомендацій та практичних навичок щодо організації та проведення наукових досліджень й впровадження їх результатів у практичну діяльність вітчизняних підприємств.

Курс	3	
Семестр	5	
Кількість кредитів ECTS	5	
Аудиторні навчальні заняття	лекції	30
	семінарські, практичні	44
Самостійна робота		76
Форма підсумкового контролю	залік	

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
"Економіка підприємства"	"Технології адміністрування та організації праці на підприємстві"
"Менеджмент"	"Планування діяльності підприємства"
"Економічний аналіз"	"Операційний менеджмент"
"Оцінка та аналіз ефективності виробництва"	

2. Компетентності та результати навчання за дисципліною:

Компетентності	Результати навчання
Здатність досліджувати еволюцію розвитку наукової думки	Вміння: Класифікувати науки Виділяти їх основні функції науки Виокремлювати етапи становлення науки
Здатність здійснювати наукові дослідження за різною тематикою	Вміння: Формулювати тему наукового дослідження Виявляти проблеми та формулювати мету наукового дослідження Визначати завдання наукового дослідження Формулювати основні наукові поняття та визначення Встановлювати взаємозв'язок між поняттями та словами
Здатність формувати інформаційні масиви згідно до тематики наукового дослідження	Вміння: Отримувати, обробляти, аналізувати інформацію з літературних джерел Формулювати аналітичні висновки за результатами аналізу літературних джерел Представляти результати наукових досліджень
Здатність використовувати математичні методи у наукових дослідженнях	Вміння: Застосовувати математичні методи та моделі у економічних дослідженнях Будувати математичні моделі взаємозв'язку між економічними явищами та процесами

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи науки та наукової діяльності

Тема 1. Наука та наукове мислення. Технологія дослідницької роботи

Класифікація наук. Основні функції науки. Основні категорії науки: теорія, факт, гіпотеза, концепція. Етапи становлення науки. Наукове мислення. Системні елементи теми наукового дослідження. Постановка теми, проблеми, мети та завдань наукового дослідження. Актуальність теми. Об'єкт та предмет наукового дослідження. Структурна модель предметної області. Види наукових результатів. Достовірність та обґрунтованість наукового результату. Поняття нового наукового результату. Діаграма зацікавлених осіб.

Тема 2. Методика роботи з поняттями

Поняття. Істотні ознаки предметів. Взаємозв'язок понять та слів. Зміст та обсяг понять. Відношення між поняттями. Родові та видові поняття. Узагальнення та обмеження понять. Види понять. Визначення. Правила формування визначень. Класифікація понять. Правила формування класифікацій. Помилки у класифікаціях.

Змістовий модуль 2. Технологія проведення наукових досліджень

Тема 3. Технологія роботи з літературою

Необхідність вивчення наукової літератури. Типологія науково-технічної інформації, основні види видань. Методика та техніка пошуку інформації. Складання бібліографії. Методика вивчення та обробки літературних джерел. Вивчення книг та статей. Технологія «повільного» та «швидкого» читання. Принципи читання. Види аналізу та запам'ятовування інформації. Анотація, виписка, конспект, наукове реферування, науковий огляд. Етапи роботи з науковою літературою. Цитування. Пошук інформації в Інтернеті. Пошукові системи.

Тема 4. Представлення результатів дослідження

Презентація результатів дослідження. Стаття, тези доповіді, монографія. Науково-технічний звіт. Звіт студента з НДРС. Системні елементи наукової дискусії. Способи аргументації в науковій дискусії. Загальні уявлення про публічний виступ. Ораторська мова як процес. Імпровізація.

Тема 5. Методи та моделі наукового дослідження

Математичні методи. Методи дослідження економічного життя. Аналіз і синтез. Індукція та дедукція. Аналогія. Ідеалізація, абстрагування, ранжування. Методи встановлення причинних зв'язків. Методи емпіричного дослідження: спостереження, порівняння, вимірювання, експеримент. Методи теоретичного дослідження: абстракція, ідеалізація, формалізація, узагальнення, думковий експеримент, аксіоматичний метод, гіпотетичний метод, моделювання. Моделі та моделювання – інструмент науки. Етапи моделювання. Типи моделей. Економіко-математичне моделювання. Вимоги до моделей.

4. Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця, контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 40 балів);

модульний контроль, що проводиться у формі колоквиуму як проміжний міні-екзамен з ініціативи викладача з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті *інтегровану* оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля (максимальна оцінка – 30 балів);

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі заліку як підсумкова кількість балів з навчальної дисципліни (максимум – 100 балів), визначається як сума балів за результати успішності студента при поточному контролі, включаючи колоквиуми (модульний та підсумковий (максимальна оцінка – 30 балів)). Бали, отримані за колоквиуми, додаються до балів за поточну успішність. Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру.

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів. Оцінювання знань студента під час практичних занять та виконання індивідуальних завдань проводиться за такими критеріями:

на лекціях – розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються, під час обговорення актуальних питань, рівень активності у дискусіях (максимальна оцінка – 0,5 бали (15 лекційних занять впродовж семестру));

на практичних заняттях – ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються (оцінюється від 0,5 до 1 балу за кожне практичне заняття залежно від рівня активності студента (22 практичних заняття впродовж семестру));

при захисті практичних завдань за темами – вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді ситуацій; логіка, структура, стиль викладу матеріалу при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію (максимальна оцінка – 3 бали (обов'язкове виконання трьох практичних завдань впродовж семестру)),

при презентації есе – вміння здійснювати узагальнення інформації та робити висновки; здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань; вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання; логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми; грамотність подачі матеріалу (максимальна оцінка – 3 бали);

при виконанні експрес контрольних робіт – застосування аналітичних підходів; якість і чіткість викладення міркувань; стиль викладу матеріалу в письмових роботах; самостійність виконання роботи; використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ; оформлення роботи (оцінюється у 3 бали (три письмові роботи впродовж семестру));

при виконанні підсумкових контрольних робіт (колоквіумів) – ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; логіка, структура викладу матеріалу при виступах в аудиторії; наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання. вміння її обґрунтовувати; якість і чіткість викладення міркувань (максимальна оцінка, яку може отримати студент, - 30 балів (два колоквіуми впродовж семестру)).

Позааудиторна самостійна робота студентів включає:

1) вивчення теоретичного матеріалу з попередньої лекції перед кожним наступним лекційним заняттям. Оцінюється у 2 бали за кожне заняття (15 протягом семестру) за такими критеріями: глибина і міцність знань; рівень мислення; вміння систематизувати знання за окремими темами; вміння робити обґрунтовані висновки; володіння категорійним апаратом;

2) збирання, узагальнення, обробка інформації, необхідної для активної роботи на практичних заняттях. Оцінюється у 2 бали за кожне заняття (20 протягом семестру) та у 4 бали перед заняттям, що передбачає проведення підсумкового колоквіуму за семестр, за такими критеріями: навички і прийоми виконання практичних завдань; вміння знаходити необхідну інформацію; здійснювати її систематизацію та обробку; самореалізація на практичних та семінарських заняттях.

Завданням **підсумкового контролю (колоквіуму)** знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, взаємозв'язків між окремими розділами, здатності використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до проблем навчальної дисципліни. Він охоплює програму дисципліни і передбачає визначення ступеня опанування студентами компетентностей, діагностику рівня їх теоретичної підготовки.

Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж семестру як загальна оцінка з дисципліни, як накопичення балів, зокрема, за активну участь на лекціях, виконання практичних завдань, домашніх завдань, балів за контрольні роботи, а також за колоквіумами та самостійну роботу студента.

Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

Розподіл балів за тижнями

(вказати засоби оцінювання згідно з технологічною картою)

Теми змістового модуля			Лекційні заняття	Практичні заняття	Семінарські заняття	Перевірка есе	Презентація	Експрес-опитування	Тестування	Письмова контрольна робота	Колоквіум	Усього
Змістовий модуль 1.	Тема 1	1-4 тижні	2	3					3			8
	Тема 2	5-8 тижні	2	3					3	3	30	41
Змістовий модуль 2.	Тема 3	9-12 тижні	2	3		3			3	3		14
	Тема 4	13-14 тижні	1	1,5						3		5,5
	Тема 5	15 тиждень	0,5	1							30	31,5
Усього			7,5	11,5		3			9	9	60	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

5. Рекомендована література

Основна

1. Пушкар О. І., Грабовський Є. М. Розробка методологічних засад організації самостійної роботи студентів у системі електронного навчання / О. І. Пушкар, Є. М. Грабовський // Scientific Journal «ScienceRise». – 2016. – №10/2(27). – С. 41–45.

2. Пушкар О. І. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій для студентів спеціальності 7.050109 усіх форм навчання / О. І. Пушкар, О. А. Єрмоленко. – Харків: Вид ХНЕУ, 2005. – 88 с.

Додаткова

3. Внукова Н. Компетентнісний підхід до підготовки фахівців з вищою освітою / Н. Внукова, В. Пивоваров // VZDELÁVANIE A SPOLOČNOSŤ II. medzinárodný nekonferenčný zborník. – 2017. – Р. 376-392.

4. Крюк А. Г. Построение информационного общества – социальная задача XXI века / А. Г. Крюк, А. Ю. Браташевский, П. Д. Дудко // Информационные технологии: наука, техника, технология, образование, здоровье: матер. XV Межд-й научно-практ- конф., 17–18 мая 2007 г.– Х.: Изд-во “Курсор”. – 2007. – С. 482–485.

5. Малярець Л. М. Економіко-математичні моделі в діагностиці ефективності виробничо-господарської діяльності підприємства : монографія / Л. М. Малярець, Л. О. Норік, А. В. Жуков // – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. – 232 с.

6. Математичні методи і моделі в управлінні економічними процесами: монографія / Л. М. Малярець, Є. Ю. Місюра, В. В. Койбічук [та ін.]. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. – 420 с.

7. Методичні рекомендації до викон. дипломних робіт для студ. спец. 011 " Науки про освіту" спеціалізації "Педагогіка вищої школи", 073 "Менеджмент" спец."Управління навчальним закладом (за типом)" другого (магістерського) рівня [Електронний ресурс] / укл. Т.А. Борова, О.І. Деменко, В.А. Будянська; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. - Електрон. текстові дан. (247 КБ). - Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. - 60 с.

8. Прогнозування соціально-економічних процесів : навчальний посібник для студентів напряму підготовки 6.030502 "Економічна кібернетика" денної форми навчання / Т. С. Клебанова, В. А. Курзенев, В. М. Наумов та ін. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 656 с. (Укр. мов.)

Інформаційні ресурси в Інтернеті

9. Сайт ПНС ХНЕУ ім. С. Кузнеця [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=2966>

10. Сайт вищої атестаційної комісії України. URL: <http://www.vak.org.ua/index.htm>

11. Сайт національної академії наук України. URL: <http://www.nas.gov.ua/ua/main.html>

12. Сайт Українського інституту науково-технічної та економічної інформації (УкрІНТЕІ). URL: <http://www.uinteі.kiev.ua>.